

SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ ŚWIERCZYŃSKIEJ

Kościół p.w. św. Łukasza w Świerczynie jest wyjątkowym miejscem. Przebywając w świątyni można naprawdę poczuć jak Duch Święty napędza nasze serce. Może dzieje się tak przez to, iż bardzo oryginalny jest wystrój obiektu. Wielu przyjezdnych, gości i pielgrzymów po prostu „zakochuje się” w tym niezwykle prostym, ale jakże pięknym wnętrzu. Do refleksji skłania nas także cudowna figura Matki Bożej Świerczyńskiej. To właśnie dzięki Niej tak wielu parafian (i nie tylko) otrzymało łaskę zdrowia, czy nawet życia. By oddać cześć naszej Duchowej Matce, na rozpoczęcie każdego nabożeństwa jest śpiewana pieśń pt. „Witaj Świerczyńska Matko Jedyna...”.



Msze św. odbywają się tu codziennie o godz. 18.00, w każdą środę jest Nowenna do MB. W niedziele i święta nabożeństwa są o 7¹⁵, 9⁰⁰ i 10³⁰. Odpust ku czci Matki Bożej Świerczyńskiej – 15 sierpnia.

Historia kościoła i parafii i świerczyńskiej

Miejsce wybudowania kościoła nie jest przypadkowe. Otóż podanie legendarne głosi, że jeszcze przed rokiem 1000, gdy św. Wojciech wędrował do Gniezna, odpoczywał właśnie na tym wzniesieniu, na którym stoi teraz kościół. Nauczał on wówczas miejscowych ludzi, a byli nimi jeszcze poganie. Dlatego też w tym miejscu stanęła później świątynia. Data erekcji parafii w Świerczynie nie jest dokładnie znana. Najstarszy dokument pochodzi z 1412 r. Pierwotny kościół był drewniany i powstał w XII w. W XVII wieku został jednak rozebrany, a na jego miejscu powstał nowy, również drewniany, istniejący do dziś. Fundatorem jego był Wojciech Skarbek-Malczewski – kasztelan łódzki. Kościół oraz ołtarz św. Jana Chrzciciela został konsekrowany 23.04.1675 r. przez biskupa Macieja Kurskiego – sufragana poznańskiego.

Wizytowany był 5 maja 1684 r. przez ks. Ignacego Gnińskiego. Podał on, że świątynia była pod wezwaniem św. Łukasza i św. Wojciecha. Ks. prób. Kędrzyński, w dniu 18 listopada 1774 r. uroczystie wprowadził do kościoła relikwie św. Łukasza Ewangelisty. W 1853 r. do kościoła dobudowano kaplicę p.w. Przemienienia Pańskiego, której fundatorem był ówczesny właściciel Świerczyny – Jan Modlibowski.

W latach 1929-30 dobudowano murowaną nawę, a dach pokryto blachą. W drugiej połowie lat dwudziestych sporządzono projekt przebudowy świątyni, zatwierdzony przez władze kościelne i wojewódzkiego konserwatora zabytków. Nastąpił jednak kryzys i starczyło funduszy tylko na wyżej wymienioną nawę. W 1989 r. podjęto się gruntownego remontu. Prace zostały wykonane przez parafian, czynem społecznym.

Prezbiterium kościoła jest drewniane, a nawy boczne murowane. Na dwuspadowym dachu kościoła jest wieżyczka, a na niej chorągiewka z literami WSM i datą 1731. Litery odnoszą się prawdopodobnie do nazwiska fundatora kościoła. Wieża zwieńczona jest stożkowym hełmem blaszanym, są w niej trzy dzwony. Na wschodniej zewnętrznej ścianie kościoła znajduje się XVIII-wieczna płaskorzeźba przedstawiająca św. Łukasza malującego Matkę Boską.

Świątynię otacza rozległy plac przykościelny, na którym znajdują się dwie figury słupowe: św. Jana Chrzciciela z 1878 r. i św. Jana Nepomucena z 1929 r. Plac ten był w przeszłości cmentarzem grzebalnym. Dziś znajduje się tu kilka grobów: ks. Stanisława Swiderskiego, ks. Franciszka Brzeskiego, ks. Jana Theinerta oraz groby rodziny Wysogotów-Zakrzewskich.

W 1889 r. ks. Świderski zbudował przy kościele nowe probostwo i dom katolicki.

Parafia świerczyńska, w przeszłości bardzo rozległa, obejmowała ok. 20 wiosek. XIX-wieczny słownik podaje nazwy 21 wsi: Bełęcin, Berdychowo, Bojanice, Brzostkownica, Brylewo, Chmielkowo, Czarnysad, Dobramyśl, Drobnin, Frankowo, Garzyn, Górka, Goruszki, Górzno, Grodzisko, Hersztupowo, Karchowo, Kleszczewo, Łoniewo, Świerczyna, Trzebiec, Ustronie i Węgorzewo.

W 1750 roku na okoliczne pola spadła plaga szarańczy. Zatrwożeni gospodarze przybyli wówczas do swego parafialnego kościoła i z pokornym sercem modlili się by Pan Bóg, za przyczyną patronów kościoła i św. Jana Chrzciciela nieszczęście od nich oddalił. Wróciwszy procesją do swoich wsi ujrzeli, że wszystka prawie szarańcza odleciała. Za wyświadczoną im wtedy łaskę, św. Jana obrali sobie za Patrona i ofiarowali srebrne wotum. Od tego czasu, co roku, w dniu 24 czerwca, mieszkańcy Grodziska i Łoniewa przybywają z pielgrzymką do świerczyńskiego kościoła na adorację przy grobie św. Jana Chrzciciela.

To wydarzenie dało początek licznym cudom jakie zaczęły dziać się za pośrednictwem Matki Bożej Świerczyńskiej.



Wnętrze świątyni

W wystroju wnętrza świerczyńskiej świątyni można dostrzec różnorodność stylów, dominuje jednak późny barok. Wchodząc do kościoła głównym wejściem, patrząc na wprost, w tylnej części prezbiterium znajduje się późnobarokowy ołtarz główny. Drzwi i wolna przestrzeń za nim umożliwiają nam swobodne obejście go dookoła. Wykonany jest w całości z drewna, zdobią go rzeźby świętych pańskich. Na mensie (również drewnianej) znajduje się tabernakulum. Po lewej stronie stoją figury św. Antoniego z Padwy i św. Stanisława Biskupa. Po prawej zaś św. Franciszka z Asyżu i św. Wojciecha. Na ołtarzu są dwa barokowe, XVIII-wieczne relikwiarze w kształcie trumienek. Ołtarz zajmuje całą powierzchnię ściany od podłogi aż do sklepienia. Zwieńczony jest rzeźbą Trójcy Przenajświętszej.

Najcenniejszym zabytkiem jest gotycka, pochodząca z 1300 roku figura Matki Bożej Świerczyńskiej. Należy ona do serii Pięknych Madonn w Polsce. Znajduje się ponad tabernakulum w środkowym polu ołtarza, zakryta jest obrazem Matki Boskiej Niepokalanie

Poczetęj, pochodzącym z 1737 r. Na początku każdego nabożeństwa figura jest odsłaniana, na końcu z powrotem zasłaniana. Pierwotnie suknia Matki Bożej Świerczyńskiej była złota. Później przemalowano ją na kolor niebieski. W roku 1989 ponownie pokryto ją złotem.

Przy bocznych ścianach prezbiterium znajdują się piękne, rzeźbione popiersia 12 apostołów. Wykonane zostały przez Andrzeja Majchrzaka z Karchowa. Mimo tego, że rzeźby te pochodzą z II poł. XX w. już są chronione jak zabytek sztuki.

W nawie znajdują się dwa ołtarze boczne: po prawej stronie p.w. św. Jana Chrzciciela z jego obrazem w centrum oraz rzeźbą Chrystusa na krzyżu w zwieńczeniu, natomiast po lewej stronie p.w. św. Anny Samotrzeciej z jej obrazem w polu środkowym i św. Michała Archanioła w zwieńczeniu.

W kościele, od strony probostwa jest neogotycka kaplica p.w. Przemienienia Pańskiego, zbudowana na planie pięcioboku, pochodząca z 1853 r. W roku tym został wybudowany również ołtarz z reminiscencjami klasycystycznymi znajdujący się w owej kaplicy. W centrum ołtarza widoczna jest rzeźba Chrystusa Salvatore Mundi, w zwieńczeniu obraz Świętej Rodziny.

Ambona i chrzcielnica wykonane zostały ok. 1731 r. są więc późnobarokowe.

Korpus ambony pokrywają rzeźby czterech ewangelistów. Baldachim wieńczy figura św. Stanisława Biskupa z połowy XVII w. Świerczyńska chrzcielnica należy do najpiękniejszych w okolicy. Jej czarę podtrzymuje anioł, na pokrywie jest rzeźba przedstawiająca moment chrztu Chrystusa. W zwieńczeniu popiersie Boga Ojca.

Chór muzyczny pochodzi z I połowy XVIII w. Parapet zdobi 9 malowideł świętych, całość wsparta jest na kolumnach. Prospekt organowy ma skromną dekorację barokową. Organy zostały w 1930 roku przebudowane.

Wspomnę, iż godne uwagi są też: barokowa szafa w zakrystii z XVIII w., dwa późnogotyckie krucyfiksy, relikwiarz rokokowy, dwa lichtarze klasycystyczne z ok. 1800 r. około dwudziestu blach wotywnych z XVIII i XIX w., sześć z XIX w. z cechami Poznania Blaua, gwiazdy Orderu Orła Białego i Orderu św. Stanisława ponadto biały, barokowy ornat z tkaniny brokatowej.

Modlitwa do Najświętszej Marii Panny Świerczyńskiej

Witaj Najdostojniejsza Królowo Pokoju, najświętsza Boga-Rodzico! Przez najświętsze Serce Jezusa, Syna Twego, Książęcia Pokoju, sprawa, aby ustał gniew Jego i niech On króluje nad nami w pokoju! Pamiętaj o najlitościwsza Panno Maryjo, że od wieków nie słyszano, aby, kto Ciebie o przyczynę prosząc, został opuszczony. Tą nadzieją ożywiony, przystępuję do Ciebie, moja Matko. Nie chciej gardzić słowami moimi, lecz usłysz mnie i wysłuchaj. O łaskawa! o litościwa! o słodka Panno Maryjo!